

DNI KULTURY HOLENDERSKIEJ

CROSSROADS FESTIVAL FESTIWAL ROZDROŻA

18-29 PAŹDZIERNIKA 2010

Stara Kamienica - Jelenia Góra - Wrocław

POEZJA MUZYKA FILMY WYSTAWA I DEBATA

www.nemoland.pl

ODKRYJ PRZESTRZEŃ MIĘDZY JĘZYKIEM I CZASEM

Daleko stąd, między granicami języków i kultur, leżą na mapie białe obszary; niczym polskie góry, arabskie pustynie czy holenderskie morze. W tych granicznych rejonach, na ziemi niczyjej, między wierszami wielkich opowiadań iskrzą wiersze i mity. Tu można odkryć przestrzeń dzielącą czas i język, właśnie w tej części Polski, w Karkonoszach, w Górach Izerskich, gdyż tutaj widać odpryski historii, a cały krajobraz jest naznaczony bolesną migracją. Na tym europejskim skrzyżowaniu Festiwal Rozdroża zamierza połączyć migracyjne opowieści z wczoraj i dziś.

Europę można określić jako rzeczywistość narodów, ustalonych nazw i granic. Jednak poza tą rzeczywistością istnieje jeszcze inna Europa, tworzona przez migrację; to ludzie poruszający się po rozdrożach, skrzyżowaniach, opowieścią i mitem nieustannie zmieniający przestrzeń i nazwy. Tworząc i żyjąc na rozdrożach, poeci transgraniczni stykają się z rzeczywistością migracji i stawiają zasadnicze pytanie: „Czyż wszyscy nie jesteśmy migrantami...?”

MOŻLIWE

(...)
pomieszanie tańczy przed oknami
pomieszanie woła na ulicy
on który zna drogę słowa
podaża drogą powstającego nasienia
widzi jak księżyc rozrasta się w jego śnie
w słońce czułości
lekko tuląc wiatr

on bawi się żywiołami
a żywioły bawią się nim
jego oczy zakrzepłe w głos
krążą w owocach znosząc granice
tańczy i znika i
śpiewa aż zaczniemy przeświecać

Luceburt - Amulet (przekł J. Koch)

POEZJA BEZ GRANIC

POECI MIĘDZYKULTUROWI

- **Rodaan Al Galidi** (Irak, Belgia, Holandia)

*Świat kończy się u twoich stóp
tak jak niebo zaczyna się w twych oczach.*

- **Mowaffk Al Sawad** (Irak, Holandia)

*To jest stąd, gdzie nie ma wiatru,
światła, jedynie tylko zagubiony las.*

- **Tsead Bruinja** (Fryzja, Holandia)

*najdroższa pozwólmy aby czas nas sobie wyrwał gdy
umrzemy jedno dla jednego oddamy cios mostami
słów*

- **Kristian Kanstadt** (Niemcy, USA, Holandia)

*Morze płomieni leci ponad
cieniem moich opuszczonych pragnień*

- **Annemieke Gerrist** (Zelandia, Holandia)

*Miasto jest piękne w ciemności ze światełkami
Jasne miasto jest też piękne z ciemnym powietrzem*

HOLD KU CZCI LUCEBERTA (1924-1994)

Holendersko-polskie przedstawienie na temat słynnego holenderskiego artysty o mentalności ponadnarodowej, który zbudował podwaliny nowoczesnej poezji holenderskiej.

*rozkręcą małą rewolucję
rozkręcą małą piękną rewolucję
Nie jestem ani z soli ani z roli
Znowu jestem wodą
(...)*

*rozkręcą małą piękną szemrzącą rewolucję
i padam i mruczę i śpiewam*

Luceburt - Apocrief (przekł K. Karasek)

UROCZYSTE OTWARCIE FESTIWALU

przez Ambasadora Królestwa Niderlandów w Polsce pana Marcela Kurpershoeka i Prezydenta Jeleniej Góry, pana Marka Obrębalskiego.
KSIĄŻNICA KARKONOSKA Środa, 27 października
godz. 17.00: Otwarcie wystawy „Anna Frank historia na dzień dzisiejszy”.
godz. 18.00: Wieczór Kultury Holenderskiej

Miasta Jelenia Góra

KFN

Fundacji Literatury
Niderlandzkiej

POEZJA BEZ GRANIC

TŁUMACZE POEZJI ZWYCIĘZCY CZY PRZEGRANI?

Tłumacze poezji podróżują po ziemi niczyjej między językami. Rozbierają wiersz do gołej skóry i ubierają w nowy tekst. To wygrana czy porażka?

- Karol Lesman

tłumacz poezji polsko-holenderskiej
Najważniejszy holenderski tłumacz polskiej poezji i literatury; tłumaczył m.in. Olgę Tokarczuk, Andrzeja Stasiuka, Tomka Tryznę, Wisławę Szymborską i Wiesława

Myśliwskiego. Za swoje tłumaczenia otrzymał wiele nagród zarówno w Polsce jak i w Holandii.

- Anita Jones Debska

tłumacz poezji polsko-angielskiej
Brytyjska nauczycielka literatury angielskiej, dramy oraz przekładu literackiego w Nauczycielskim Kolegium Języków Obcych w Toruniu. Opublikowała

książkę o Adamie Mickiewiczu i przetłumaczyła na angielski wiele polskich wierszy. Prowadzi wydawnictwo Attic Angel Press.

- Józef Zaprucki

tłumacz poezji niemiecko-polskiej
Nauczyciel języka niemieckiego w Kolegium Karkonoskim w Jeleniej Górze oraz w Wyższej Szkole Filologicznej we Wrocławiu. Jest poetą i tłumaczem

poezji. Publikuje teksty o lokalnej tożsamości Śląska w literaturze.

- Marcel Kurpershoek

tłumacz poezji arabskiej-
angielskiej/holenderskiej
Marcel Kurpershoek jest nie tylko ambasadorem Holandii w Polsce – jest także znanym arabistą i jednym z niewielu znawców arabskiej poezji

Beduinów. Przez trzy lata podróżował z dala od dużych miast, pól oliwkowych i świętych miejsc Mekki. Podróżował przez niezmierzone pustynie od jednego plemiona do drugiego w poszukiwaniu źródeł pięciuset letniej tradycji czerpiącej z czasów świetności klasycznej arabskiej literatury. Wiersze dotyczą życia na pustyni i historii plemion. Niegdyś kwitnąca sztuka poezji zniknęła poprzez zakazy władz, wpływ zachodniego materializmu, wpływ państwa i Islamu. Kurpershoek zdążył zapisać ich ostatnie wiersze.

FILMY

RETROSPEKTYWA FILMÓW PAULA VERHOEVENA

Paul Verhoeven (ur. 1938) to najśłynniejszy holenderski reżyser, scenarzysta i producent filmowy. Kręcił filmy w Holandii i Stanach Zjednoczonych.

Przewodnim motywem jego filmów jest bezwstydnym oportunistom bohaterów. Innym powracającym tematem jest melancholia, uczucie smutku za tym, co już nigdy nie powróci. Podczas festiwalu będzie można obejrzeć jego trzy najlepsze filmy: Tureckie Owoce (Turks Fruit), Czwarty Człowiek (De vierde man) i Żołnierz Orański (Soldaat van Oranje).

WYSTAWA I DEBATA

WYSTAWA ANNY FRANK

Wystawa „Anna Frank - historia na dzień dzisiejszy” przedstawia dzieje Anny Frank na historycznym tle żydowskich prześladowań podczas drugiej wojny światowej. Wystawa pokazuje reperkusje barbarzyńskiej polityki i jej wpływ na stosunki międzyludzkie zwłaszcza w odniesieniu do takich rodzin jak rodzina Franków - systematycznie dyskryminowanych i prześladowanych. Historia życia Anny Frank, opowiedziana słowami, które dziewczynka zapisała w swoim dzienniku, skłania do refleksji zarówno nad historią jak i problemami braku tolerancji i różnymi przejawami dyskryminacji, z którymi spotykamy się we współczesnym świecie.

FREE2CHOOSE

Debata na temat granic wolności

Granice wolności: Krótkie filmy o migracji oraz problemach praw człowieka przygotowane przez holenderską Fundację Anny Frank.

MUZYKA

KONCERTY CHÓRÓW HOLENDERSKICH

„MILA”

CHÓR MUZYKI WSCHODNIOEUROPEJSKIEJ

z Lejdy, dyrygent: Helga Kruse.” z Bliska i z Daleka. Żeński chór z Holandii śpiewa piosenki folklorystyczne z Polski, Bułgarii, Macedonii, Armenii, o życiu, miłości i cierpieniu. Podczas naszych występów rzuca się w oczy przyjemność śpiewania i umiłowanie muzyki Europy Wschodniej u członkiń zespołu.

„KWAJR”

CHÓR MUZYKI KLASYCZNEJ

z Groningen, dyrygent: Merlijn Wackers
Mieszany chór „Kwajr” prezentuje klasyczne, stare pieśni i piosenki w teatralnej oprawie, co uatrakcyjnia ich program czyniąc z koncertu przedstawienie.